

54.**Zákon ze dne 8. dubna 1927****o umísťování děle sloužících poddůstojníků.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.**Děle sloužící poddůstojníci.**

Děle sloužícími poddůstojníky podle tohoto zákona třeba rozuměti příslušníky branné moci, kteří konají podle § 19 branného zákona dobrovolně další činnou službu, do níž byli za děle sloužící přijati podle služebního předpisu o děle sloužících; dobrovolné konání další činné služby podle § 19 branného zákona, jež nevyhovuje ustanovením předpisu o děle sloužících, nelze pokládati za službu děle sloužícího poddůstojníka podle tohoto zákona.

Vyhrazená služební místa.**§ 2.**

Děle sloužícím poddůstojníkům vyhrazují se v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem:

I. ve státní službě služební místa:

a) vojenských gážístů mimo služební třídy, četnických gážístů mimo služební třídy, strážníků uniformované stráže bezpečnosti a podúředníků pohraniční finanční stráže;

b) manipulačních (kancelářských) úředníků, zřízců a státních zaměstnanců v pomocné kancelářské nebo pomocné zřízené službě u státních úřadů, soudů, státních nebo státem spravovaných ústavů, podniků a fondů (počítajíc v to i podniky spravované podle zásad obchodního hospodaření);

II. ve službě veřejnoprávních korporací a ústavů, na které se vztahuje § 212 platového zákona, jejich nebo jimi spravovaných podniků, fondů a zařízení:

služební místa manipulačních a kancelářských úředníků, zřízců, dohlizitelů a zaměstnanců v pomocné kancelářské nebo pomocné zřízené službě;

III. ve službě:

a) soukromých podniků sloužících veřejné dopravě železniční a paroplavební,

b) závodů a podniků, u nichž stát je převážnou měrou podílníkem,

c) závodů a podniků státem trvale subvencovaných anebo zaručených, k jichž zřízení je třeba státního povolení, u těch pak, které jsou již povoleny, jsou-li podle svých stanov, koncesních listin nebo zákona povinny, aby při obsazování míst přihlížely k děle sloužícím poddůstojníkům neb legionářům:

služební místa, jež budou určena dohodou mezi ministerstvem národní obrany a příslušným ministerstvem.

§ 3.

(1) Pokud pro služební místa té neb oné služby uvedené v § 2 jsou zřízeny dvě nebo několik platových stupnic, vztahuje se výhrada pouze na místa, která se neobsazují povýšením nebo postupem z nižší platové stupnice. Kde podle platných předpisů předchází propůjčení služebního místa čekatelská služba, ustanovují se děle sloužící poddůstojníci nejprve čekateli.

(2) Doplnují-li se služební místa úředníků z řad zaměstnanců nižší kategorie, vztahuje se výhrada na služební místa v této kategorii.

§ 4.

(1) Z uprázdněných služebních míst, která přicházejí v úvahu podle ustanovení § 2 a 3, jsou vyhrazena:

a) služební místa vojenských gážístů mimo služební třídy a služební místa civilních zaměstnanců vojenské správy plným počtem,

b) služební místa četnických gážístů mimo služební třídy, strážníků uniformované stráže bezpečnosti a podúředníků pohraniční finanční stráže nejméně jednou polovinou a

c) služební místa ostatní jednou třetinou volných míst.

(2) Při tom třeba postupovati v případech uvedených za písm. b) tak, že se propůjčí z míst téhož druhu, jež se zároveň nebo za sebou obsazují týmž propůjčovatelem, nejméně vždy každé druhé místo vyhovujícímu děle sloužícímu poddůstojníku a v případech uvedených za písm. c) tak, že se z každých tří služebních míst téhož druhu, jež se zároveň nebo za sebou obsazují týmž propůjčovatelem, propůjčí vždy první místo děle sloužícímu poddůstojníku. Při tom nečiní se rozdílu, propůjčuje-li se služební místo definitivně či provisorně.

§ 5.

Ustanovení § 2 až 4 neplatí, propůjčí-li se služební místo zaměstnanci již ustanovenému

v činné službě, na dovolené s čekatelným (čekaným) nebo na dočasném odpočinku.

§ 6.

Podmínky pro propůjčení vyhrazeného služebního místa.

(1) Na propůjčení služebních míst, vyhrazených podle ustanovení § 4 pro děle sloužících poddůstojníků, mají nárok toliko ti děle sloužící poddůstojníci, kteří splnili podmínky uvedené v následujícím odstavci a jichž nárok nezanikl podle § 15.

(2) Podmínkou propůjčení vyhrazeného služebního místa jest, že žadatel

a) je československým státním příslušníkem,

b) sloužil v československé branné moci nejméně osm roků jako děle sloužící poddůstojník a je dobře kvalifikován,

c) vyhovuje všeobecným i zvláštním podmínkám stanoveným pro propůjčení služebního místa, o něž jde.

(3) Vládním nařízením může býti se zřetelem na zvláštní poměry té neb oné služby (zvláště u četnictva, pohraniční finanční stráže a stráže bezpečnosti) stanoveno, že v dotčených služebních oborech lze propůjčiti služební místa vyhovujícím děle sloužícím poddůstojníkům, kteří sloužili v československé branné moci nejméně pět let jako děle sloužící poddůstojníci.

§ 7.

Hodnocení služby děle sloužících poddůstojníků.

(1) Vládní nařízení stanoví, za jakých podmínek a v jakém rozsahu lze se zřetelem na dobu ztrávenou ve vlastnosti děle sloužícího poddůstojníka zkrátiti dobu, jež je podle § 7, odst. (7), platového zákona a podle předpisů na jeho základě vydaných předepsána jako podmínka pro ustanovení kancelářským úředníkem; o hodnocení služby děle sloužícího poddůstojníka do úřednické doby čekatelské platí ustanovení první věty odst. (6) § 7 platového zákona.

(2) Doba ztrávená ve vlastnosti děle sloužícího poddůstojníka se považuje za předechozí státní službu podle § 25, odst. (1), platového zákona a příslušných obdobných předpisů na jeho základě vydaných (§ 205 platového zákona); o hodnocení služby děle sloužícího poddůstojníka do zřízenecké doby čekatelské platí ustanovení § 25, odst. (5), platového zákona.

(3) Výhody podle předchozích odstavců přísluší ve stejném rozsahu i děle sloužícím poddůstojníkům, kteří byli podle tohoto zákona ustanoveni čekateli v nestátní služební poměru nebo se ucházejí podle tohoto zákona o zřízenecké nebo jemu na roveň postavené místo v nestátní službě.

§ 8.

Vrácení výpomoci, poskytnuté děle sloužícím poddůstojníkům, bylo-li jim propůjčeno místo podle tohoto zákona.

(1) Děle sloužícím poddůstojníkům, převzatým do některé služby uvedené v § 2, se neposkytuje výpomoc, kterou jinak děle sloužící dostávají při svém odchodu z další činné služby (při vystoupení z poměru děle sloužících).

(2) Byla-li by taková výpomoc již poskytnuta, je příjemce povinen ji vrátiti státní pokladně, jakmile mu bylo propůjčeno vyhrazené služební místo, a to srážkami se služebních platů, plynoucích z propůjčeného místa. Zaměstnavatel je povinen tyto srážky provést, státní pokladně odevzdati a ručí za správné provedení. Podrobnosti budou určeny vládním nařízením. Nebylo-li děle sloužícím poddůstojníkům propůjčeno některé z vyhrazených služebních míst ihned po jejich vystoupení z poměru děle sloužících, zmenší se částka, již mají státní pokladně při pozdějším udělení místa za poskytnutou výpomoc vrátiti, o tolik polovin vyplacených půlletních přídavků (premií), kolik pololetí uplynulo od vyplacení výpomoci do udělení místa; toto zmenšení stanoví se podle sestupné výše vyplacených částek.

§ 9.

Seznamy míst.

Zaměstnavatelé jsou povinni jednotlivé druhy služebních míst, uvedených v § 2, oznámiti ministerstvu národní obrany, které sestaví úhrnný seznam takových míst a jej čas od času vyhlásí. Podrobnosti budou určeny vládním nařízením.

§ 10.

Průkazy.

(1) Děle sloužícím poddůstojníkům, kteří vyhovují podmínkám § 6, odst. (2), vydá ministerstvo národní obrany na žádost o tom příslušný průkaz.

(2) O vydaných průkazech vede ministerstvo národní obrany zvláštní seznam.

(3) Podrobnosti o vydání průkazů stanoví ministerstvo národní obrany.

(4) Ztratí-li žadatel svůj průkaz, oznámí to ministerstvu národní obrany, jež ztrátu vyhlásí způsobem uvedeným ve vládním nařízení. Vydání nového průkazu povolí ministerstvo národní obrany podle výsledku vykonaného šetření; nový průkaz má text původní, ale dostane nové pořadové číslo podle pořadí seznamu a jest označen jako duplikát.

§ 11.

Vyhlašování uprázdněných míst.

(1) Má-li býti propůjčeno služební místo vyhrazené podle § 4, je propůjčovatel povinen vyhlásiti veřejně konkurs, vyměřiti přiměřenou lhůtu k podání žádosti a zároveň o tom zpravit ministerstvo národní obrany.

(2) Konkurs podle ustanovení předcházejícího odstavce vyhlašovati netřeba, jsou-li pro uprázdněné volné místo již zaznamenáni oprávnění žadatelé — déle sloužící poddůstojníci a bude-li uprázdněné místo uděleno některému z těchto žadatelů; udělení místa jest v takovém případě oznámiti do jednoho měsíce ode dne propůjčení ministerstvu národní obrany.

§ 12.

Žádosti, jejich záznamy a seznamy o nich.

(1) Žádost za propůjčení služebního místa vyhrazeného podle § 4 může se týkati:

a) určitého místa již uprázdněného (volného), nebo

b) místa, jež se teprve uprázdni; v tomto případě se žadatel zaznamená.

(2) Každý žadatel jest povinen, aby kromě dokladů žádaných pro dotčené místo přiložil ke své žádosti doklad o své domovské příslušnosti a žadatelský průkaz uvedený v § 10.

(3) Koná-li žadatel ještě činnou službu vojenskou, je povinen předložiti žádost prostřednictvím svého vojenského útvaru přímo ministerstvu národní obrany; tento úřad ji pak zašle, kam náleží.

(4) Propůjčovatelé služebních míst, vyhrazených podle § 4, jsou povinni vésti seznam docházejících žádostí a vydati každému oprávněnému žadateli potvrzení, že žádost podal, a uvést počet oprávněných žadatelů, kteří na totéž místo byli již dříve zaznamenáni.

§ 13.

Udělení míst.

(1) Propůjčovatel služebního místa vyhrazeného podle § 4 je povinen oznámiti ministerstvu národní obrany, jak bylo místo obsazeno.

(2) Pokud lze déle sloužícím poddůstojníkům, ucházejícím se o propůjčení místa podle tohoto zákona, dáti přiměřenou dovolenou (s platem neb bezplatnou) pro předchozí přípravou praxi, pokud je snad tato praxe pro místo dotčeného služebního oboru předsá, bude stanoveno vládním nařízením.

(3) Nežádají-li za služební místo vyhrazené podle § 4 způsobilí uchazeči z řad déle sloužících poddůstojníků, není závazku k propůjčení dotčeného služebního místa podle tohoto zákona.

§ 14.

Postup při nezákonném udělení míst.

(1) Zjistí-li úřad, jenž bude určen vládním nařízením, na podanou stížnost oprávněného žadatele (§ 6), nebo na jiný popud, anebo z moci úřední, že místo bylo propůjčeno proti ustanovením tohoto zákona, jest povinen prohlásiti propůjčení místa za neplatné a nařídit, aby byl propuštěn bez nároku na jakékoli odškodnění ten, kdo místo obdržel, a aby bylo dotčené místo propůjčeno podle ustanovení tohoto zákona; nařízení tomu musí propůjčitel místa vyhověti a dotčeného zaměstnance ihned ze služby propustiti. Stížnost proti nezákonnému udělení místa podává oprávněný žadatel prostřednictvím ministerstva národní obrany.

(2) Udělení místa nelze podle ustanovení předcházejícího odstavce prohlásiti za neplatné, uplynula-li doba jednoho roku ode dne, kdy místo bylo propůjčeno, do dne podání stížnosti u ministerstva národní obrany, po případě do dne, kdy úřadu uvedeného v předcházejícím odstavci došlo oznámení o nezákonném udělení místa, nebo kdy takové nezákonné udělení místa tento úřad z moci úřední zjistil.

(3) Propůjčí-li někdo proti ustanovení tohoto zákona služební místo v soukromých záležitostech nebo v podnicích uvedených v § 2, č. III., bude potrestán pokutou od 1000 do 10.000 Kč, a to i tehdy, kdyby propůjčení místa nemohlo již býti prohlášeno za neplatné; příslušný k stíhání jest politický úřad (administrativní policejní vrchnost) I. stolice sídla závodu (podniku). Pokuty připadají

státu. Pravoplatná rozhodnutí úřadů, jimiž se pokuty ukládají, jsou vykonatelná soudní exekucí v celém státním území.

§ 15.

Zánik nároku na propůjčení služebních míst.

(1) Nároku na propůjčení služebních míst podle tohoto zákona pozbývá déle sloužící poddůstojník:

- a) vzdal-li se nároku;
 - b) dovršil-li 35. rok věku (pokud jde o místa úřednická), nebo 40. rok věku (pokud jde o místa jiná);
 - c) přijal-li od vojenské správy odbytné, jehož výši a bližší podmínky výplaty stanoví vládní nařízení;
 - d) byl-li odsouzen a je-li s odsouzením spojena ztráta způsobilosti k dosažení státních a veřejných úřadů, nebo byla-li při něm vyslovena ztráta úřadu;
 - e) definitivním propůjčením některého místa uvedeného v § 2;
 - f) při ustanovení čekatelem nebo při zatímním propůjčení služebního místa tehdy, nedošlo-li k definitivnímu ustanovení (definitivnímu propůjčení služebního místa) z jeho viny.
- (2) Nastane-li některá okolnost zmíněná v odst. (1), poznamenává se to v seznamu průkazů a vydaný průkaz odebere majetníku, je-li dosud v činné službě, příslušné velitelství, nebo byl-li již přeložen do zálohy, politický úřad (administrativní vrchnost) I. stolice místa pobytu a vrátí jej ministerstvu národní obrany.

§ 16.

Účinnost zákona a jeho provedení.

(1) Den, kterým jednotlivá ustanovení zákona nabývají účinnosti, určí vládní nařízení se zřetelem k době, v níž první déle sloužící poddůstojníci (§ 1) dokončí předepsanou další činnou službu [§ 6, odst. (2), písm. b), a odst. (3)].

(2) Zákon provede ministr národní obrany v dohodě s ostatními členy vlády.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.

Udržal v. r.

55.

Zákon ze dne 8. dubna 1927,

kterým se doplňuje a částečně mění zákon o vojenském kázeňském a kárném právu, jakož i o odnětí vojenské hodnosti a přeložení do výslužby řízením správním.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

V zákoně ze dne 4. července 1923, č. 154 Sb. z. a n., o vojenském kázeňském a kárném právu, jakož i o odnětí vojenské hodnosti a přeložení do výslužby řízením správním se doplňují, po případě mění jednotlivá ustanovení takto:

(1) V § 6, odst. (4), zní druhá věta takto: „Zjistí-li vyšší představený, že uložený kázeňský trest byl nepřipustný nebo nepřiměřený, anebo že trestající nebyl oprávněn jej uvaliti, může trest pozměnit nebo zrušiti.“

(2) V § 13, odst. (2), zní druhá věta takto: „Předsedu ustanovuje velitelství (úřad), u něhož jest kárný výbor zřízen, z důstojníků pověřených vyšším velitelstvím; členy vybírá pro každý případ zvláště velitelství (úřad), u něhož jest kárný výbor zřízen, ze způsobilých vojenských gážistů svého obvodu a co možná ze sídla kárného výboru, podle pořadu, který stanoví nařízení, a to tak, aby, pokud je to možno, byl jeden ze členů práva znalý.“

(3) § 14 mění a doplňuje se takto:

a) V odst. (5) zní poslední vztahná věta takto: „... který kárný výbor má věc společně projednati.“

b) Jako nový odst. (6) připojuje se toto ustanovení:

„(6) Dopustil-li se vojenský gážista několika poklesků, o nichž nebylo ještě konečně rozhodnuto, jest všechny projednati společně u téhož kárného výboru, a to u toho, který ostatní předstihl.“

(4) § 15 doplňuje se takto:

a) Odst. (2) doplňuje se touto větou: „Rozkaz nepřislušného představeného nečiní řízení před kárným výborem neplatným, vyslovil-li příslušný představený dodatečně svůj souhlas.“

b) Jako odst. (3) vkládá se toto ustanovení: „(3) Je-li v téže věci obviněno několik vojenských gážistů a jsou-li představení,